

מסמך הבנות בין משהב"ט לבין ארגון נכי צה"ל בנושא זכויות נכי צה"ל לרבות הצעת חוק הנכים (עיגון ההטבות בחקיקה)

מסמך זה (להלן: "המסמך") מסדיר את ההסכמות אליהן הגיעו משרד הביטחון וארגון נכי צה"ל בכל הנוגע להליך עיגון זכויות נכי צה"ל מכוח הוראות אגף השיקום בחקיקה במסגרת תיקון לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), תשי"ט-1959 (להלן – "חוק הנכים" או "החוק"), ונושאים נוספים כמפורט במסמך זה.

מובהר ומוסכם כי אין באמור במסמך זה כדי לגרוע מכל הסכם אחר בין משרד הביטחון לארגון נכי צה"ל, שגובש בעבר ו/או יגובש בעתיד, אלא אם צוין אחרת במפורש.

1. נוסח התזכיר אשר יוגש לאישור הממשלה יהיה הנוסח המצורף **בנספח א'** למסמך זה (להלן: "התזכיר"). כל שינוי בנוסח זה יבוצע בכפוף להסכמת שני הצדדים. ככל שבהמשך הליכי החקיקה יחול שינוי בנוסח התזכיר באופן המרע את זכויות נכי צה"ל, שומר ארגון נכי צה"ל על זכותו להתנגד לשינויים אלה ומשרד הביטחון לא יטען למניעות בהקשר זה. תזכיר החוק יקודם במסגרת הליכי חקיקה רגילים ולא במסגרת חוק ההסדרים.

2. הואיל משרד הביטחון היה מודע לכך שאישור הממשלה למסמך העקרונות המשותף בכל הנוגע להמלצות ועדת גורן שנחתם בין משרד הביטחון ומשרד ראש הממשלה עם ארגון נכי צה"ל מיום 1.1.13 (להלן: "הסכם גורן") (מצ"ב **בנספח ב'** למסמך זה), היה תנאי יסודי להסכמת הארגון לתזכיר, הובא הסכם גורן לאישור הממשלה ביום 11.8.2016, והתקבלה החלטת ממשלה לאשרו כלשונו (מצ"ב החלטת הממשלה **בנספח ג'**). למען הסר ספק, מובהר כי שינוי משך הזמן הנדרש להחלפת הרכב מ-3.5 שנים ל-4 שנים ומעבר לעדכון דמי ניידות לפי מדד השמנים והדלקים ייכנסו לתוקף בהתאם לקבוע בהסכם גורן.

3. למען הסר ספק, מובהר כי ההוראות החלות על ירידה במדד (במקרה בו המדד ירד, לא יופחתו סכומי ההטבות אלא יישארו על כנם, ובמועד העדכון הבא יתבצע עדכון ביחס למדד האחרון שעודכן), יחולו גם בקשר למדד השמנים והדלקים. למניעת כל ספק מובהר ומוסכם, כי הארגון אינו מוותר על כל טענה ו/או זכות הקיימת לנכי צה"ל בכל נושא שהוא הקשור להצמדת דמי הניידות בתקופה שטרם יישום הסכם גורן ו/או לשחיקתם ו/או לפיצוי בגין שחיקת דמי הניידות, והוא שומר על כל זכויותיו בהקשר זה, ללא כל מניעות שהיא. מוסכם כי הארגון יעביר את עמדתו בנושא טענתו לפיצוי בגין שחיקת העבר בדמי הניידות למשרד הביטחון לאחר הנחת התזכיר על שולחן הממשלה, ויקבעו לוחות זמנים לקיום דיונים בנושא.

4. משרד הביטחון יגדיל את השתתפותו במימון הביטוח הסיעודי מ-7 מיליון ₪ לשנה (12.5 ₪ לנכה לחודש) ל-21 מיליון ₪ בשנה (37.5 ₪ לנכה לחודש), כאשר יתרת הפרמיה החודשית להשלמה לסך של 100 ₪ בחודש תמומן על ידי הנכה בניכוי מתגמוליו. הגדלת ההשתתפות כאמור תינתן בכפוף לקבלת אישור הממשלה לתזכיר חוק הנכים או החלטת ממשלה אחרת כמפורט להלן. משרד הביטחון מתחייב כי עד ליום 15.11.2016 יוגש לאישור הממשלה תזכיר חוק הנכים או הצעה להחלטת ממשלה נפרדת בדבר הגדלת השתתפות המדינה במימון הביטוח הסיעודי כאמור (להלן: "ההצעה החלופית"). בכל מקרה מובהר כי הגדלת התקציב לא תבוצע לפני 1.1.17 וכניסת הפוליסה החדשה לתוקף, ותהא כפופה לכך שנוסח הפוליסה החדשה יתואם עם משרד הביטחון, כאשר לארגון שמורה זכות ההחלטה הסופית, ולכך שהתקבל אישור המפקחת על הביטוח במשרד האוצר לפוליסה החדשה.

לאחר פרסום ההזמנה להציע הצעות מטעם הארגון, ובאישור משרד המשפטים, יקדם משרד הביטחון תיקון לתקנות הנכים (הסכום המקסימלי שמותר לנכות מתגמולו של נכה), תשמ"א-1981 באופן שיעגן את סכום הניכוי החדש (62.5 ₪), בנוסח המצורף **בנספח ד1** להסכם זה.

לעניין השתתפות המדינה במימון הסדר הביטוח הסיעודי – עם אישור הכנסת לתזכיר החוק וכניסתו לתוקף, יקדם משרד הביטחון את תקנות הנכים (השתתפות המדינה בהוצאות ביטוח חיים, ביטוח סיעודי וביטוח בריאות משלים) (להלן – תקנות ההשתתפות), בנוסח המצורף **בנספח ד2** להסכם זה, שיעגן את גובה ההשתתפות המעודכן (32.5 ₪). למען הסר ספק, בתקופת הביניים שמיום אישור הממשלה לתזכיר (לרבות האישור לעיגון מקור הסמכות למתן ההשתתפות האמורה) או אישור הממשלה להצעה החלופית ועד לאישור הכנסת לתזכיר, יועבר גובה ההשתתפות העדכני כ"הטבה". במצב זה, יפעל משרד הביטחון לתיקון תקנות ההשתתפות כך שיכללו רק את ההשתתפות במימון ביטוח החיים, וזאת עד לסיום הליך אישור התזכיר בכנסת.

ארגון נכי צה"ל לא יתנגד לצירוף נכים המקבלים תגמול חודשי שאינם חברי הארגון לפוליסה בכפוף לאישור משרד האוצר. לצד האמור, האחריות לצירוף נכים שאינם חברי הארגון או כל עניין הכרוך בכך, לרבות בקשר עם פוליסת הביטוח הינה באחריות מלאה של משרד הביטחון ואי צירופם של נכים אלה לא יטיל שום חבות או אחריות על הארגון. אי אישור משרד האוצר עבור נכים אלה לא יגרע מזכויותיהם של נכי צה"ל לפי הסכם זה.

5. הצדדים מצהירים כי הליך עיגון הזכויות בחקיקה נעשה טרם השלמת הליך ברור טענות ארגון נכי צה"ל בדבר שינוי הוראות האגף באופן חד צדדי לרעת נכי צה"ל כמוסכם במסגרת סיכום דברים בין משרד הביטחון לארגון נכי צה"ל מיום 16.6.2011 (סעיף יג לסיכום הדברים). בהתאם, ובמקביל לקידום הליכי החקיקה של תזכיר חוק הנכים ימשיך הליך העבודה בין משרד הביטחון לארגון נכי צה"ל בנושא זה כמוסכם בסעיף ג.

לסיכום הדברים מיום 16.6.2011 ובסעיף 2.3 לסיכום הדברים בין ארגון נכי צה"ל למשרד הביטחון מיום 19.11.09. ארגון נכי צה"ל יעביר הערותיו להוראות שבנספח 4 להסכם מיום 16.6.2011 בתוך שישה חודשים ממועד אישור התזכיר על ידי הממשלה ומשרד הביטחון ביחד עם ארגון נכי צה"ל ידונו ויסכמו את הסוגיות בתוך 6 חודשים נוספים מיום קבלת הערות הארגון. ככל שיסתבר ויוסכם בין הצדדים, כי נגרעו זכויות מהתזכיר, יפעל משרד הביטחון לתיקון התזכיר (במידה והליכי החקיקה טרם הסתיימו) או לקידום תיקון חקיקה בנושא, לפי העניין.

6. מוסכם על הצדדים כי במידה ויתברר בכל שלב שהוא כי נפלה טעות בצילום המצב הקיים וזכות כלשהי של נכי צה"ל נפגעה עקב האמור, יפעל משרד הביטחון, בשיתוף עם ארגון נכי צה"ל, לקידום תיקון חקיקה מהיר לצורך תיקון הטעות כאמור, תוך לא יותר משלושה חודשים. ותיקון החקיקה האמור יוחל רטרואקטיבית מיום כניסת התזכיר לתוקף ולא יותר מ-7 שנים.

7. הצדדים מסכימים כי נציג ארגון נכי צה"ל שאינו עובד בשכר בארגון נכי צה"ל או נושא משרה בארגון יהיה חבר בוועדת תשלומי יתר ובוועדת נצרכות המייעצות לקצין התגמולים בטרם קבלת החלטה בנושא גביית תשלום יתר או מתן תגמול נצרך, לפי העניין. זהות הנציג תקבע על ידי הארגון בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי. חברות נציגי הארגון כאמור בוועדות השונות תחל ממועד אישור התזכיר על ידי הממשלה ואילך, ותמשך אף בתקופה שלאחר כניסת תיקון החוק לתוקף וטרם תיקון התקנות אשר יעגנו חברות נציגי הארגון בוועדות כאמור.

8. הליך בחירת רכב יציג בהתאם להוראה 56.02 בנוסחה מיום 1.1.2003 ייותר ללא שינוי. הליך בחירת הרכב היציג לרבות מקומו ותפקידו של ארגון נכי צה"ל בהליך זה יעוגן בתקנות, וייושם בפועל ללא שינוי גם בתקופת הביניים עד להתקנות התקנות.

9. החזרת רכב רפואי בבעלות המדינה אחרי פטירת נכה בעל דרגת נכות מיוחדת (100%+) – במסגרת תזכיר החוק עוגן המצב הקיים לפיו רכב מדינה של נכה כאמור שנפטר מוחזר למשרד הביטחון, ואולם מובהר כי לא יידרש החזר של רכב מדינה כאמור לפני שתמוצה הזכאות לרכב לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"ו-1950 (להלן – חוק משפחות חיילים) כך שמשפחת הנכה שנפטר לא תיוותר ללא רכב.

10. נוכח העובדה שביחס לנושאים שיפורטו להלן, לא קיימת הסדרה ברורה בהוראות האגף, ולמען הסר ספק ומניעת חשש לסתירה בין הוראות התזכיר לבין האופן בו נוהג משרד הביטחון בפועל, מתחייב משרד הביטחון כי עד לסיום הליך התקנת התקנות מכוח

התזכיר אשר יעגנו את המצב עובר לאישור התזכיר לא יחול כל שינוי באופן פעולות האגף בנושאים הבאים:

א. זכאויות "כפולות" לנכי צה"ל שהם גם זכאים לפי חוק משפחות חיילים.
ב. אפשרות גרירת זכאות לחמי מרפא משנה לשנה מטעמים הקשורים להתקשרות של משרד הביטחון עם הספק. למען הסר ספק, אין המדובר באפשרות של הזכאי לגרור את הזכאות משנה לשנה מסיבות אחרות.

11. למניעת כל ספק מובהר ומוסכם על ידי משרד הביטחון כי טיפול בחמי מרפא הינו טיפול רפואי לכל דבר ועניין ואין בעיגון זכאות זו בפרק שירותים רפואיים כדי לגרוע מזכאות ישירה או נלווית לחמי מרפא כפי שהייתה ערב עריכת התזכיר ותיקון החוק, לרבות נסיעות, לינה ותגמול טיפול רפואי (ובלבד שהנכה עומד בתנאים לקבלת התגמול עפ"י החוק והתקנות שמכוחו). כמו כן, לא תהיה גריעה, במסגרת התקנות, מכל סעיף מבחן המזכה בטיפול בחמי מרפא, ואין בהגדרת הטיפול כטיפול במערכת התנועה כדי לגרוע מכך.

12. מוסכם על הצדדים כי נושא מבחן ההכנסות לתגמולי מחייה נמצא בבדיקה נפרדת על ידי הוועדה שהקים מנכ"ל משרד הביטחון בנושא בחינת מבחני ההכנסה ועידוד התעסוקה, והסדרים בעניין זה יסוכמו בין הצדדים בנפרד.

13. מוסכם על הצדדים כי סכומי ההטבות המופיעים בנוסח הצעת החוק יתוקנו בהמשך הליכי החקיקה (עד לאישור סופי של החוק בכנסת), בהתאם למנגנוני עדכון עליית סכומי ההטבות שבהוראות. אשר להטבות שכיום לא מוצמדות מאחר שההוראות שמכוחן הן ניתנות אינן כוללות מנגנון עדכון, מוסכם על הצדדים כי הצעת החוק תשקף את הסכום המשוער של הטבות אלו (אילו הייתה נעשית ההצמדה למדד הרלבנטי), ובלבד שהסכום המשוער ייכנס לתוקף רק לאחר אישור התזכיר בכנסת וכניסתו לתוקף. ככל שהטבות מסוימות הופחתו עקב מדד שלילי החל משנת 2015 ועד אישור התזכיר, יעודכן בתזכיר הסכום כאילו לא בוצעה ההפחתה (ללא תשלום הפרשים לנכים).

14. הואיל והארגון סבור כי קיזוז קצבת השאירים מהתגמול המשולם לאלמנות נכה שנפטרו לפי סעיף 20 א(ב) לחוק איננו חוקי, מוסכם על הצדדים כי הארגון יעביר את עמדתו בנושא למשרד הביטחון לאחר הנחת התזכיר על שולחן הממשלה, ויקבעו לוחות זמנים לקיום דיונים בנושא. כל הסכמה שתושג בנושא תוטמע בנוסח התזכיר בהתאם או תקודם הצעת חוק נפרדת ככל שאושר התזכיר בכנסת, לפי העניין. בנוסף, הארגון שומר על כל טענה ואזכאת בנושא זה, לרבות במועדים הרלבנטיים עובר להגשת התזכיר ואין בהוראות התזכיר לעניין זה כדי להוות הסכמה של הארגון בנושא.

15. מובהר ומוסכם כי סוגיית הפרדת תקציב השיקום לסעיף תקציבי נפרד וכן הקמת מועצה ציבורית מייעצת, ככל שתקודם, תקודם בכפוף לתיאום עם ארגון נכי צה"ל וכן לא תוגש הצעת חוק או החלטת ממשלה בנושא ללא תיאום עם הארגון.

16. מיד עם אישור התזכיר בכנסת וכניסתו לתוקף או בתום שנה לאחר אישור התזכיר על ידי הממשלה (לפי המוקדם) תחל עבודה משותפת בין משרד הביטחון לארגון נכי צה"ל לצורך דיון בבקשת הארגון לעדכון ושיפור זכויות נכים, לפי הנושאים המפורטים בנספח ה'. למניעת כל ספק, העבודה המשותפת בין ארגון נכי צה"ל לבין משרד הביטחון בהתאם לנספח ה' לא תמנע עבודה משותפת בכל נושא אחר הקשור לזכויות נכים, בין אם המדובר בעבודה שוטפת ובין אם המדובר בסוגיות שיתעוררו עקב צרכי השעה, ובלבד שאין המדובר בהטבות חדשות או בהרחבה של הטבות קיימות. ארגון נכי צה"ל רשאי להוסיף נושאים נוספים לרשימה שבנספח ה' בכל עת.

17. מוסכם על הצדדים כי מבלי לגרוע מהקבוע בתזכיר לעניין חובת משרד הביטחון להעביר להתייחסות ארגון נכי צה"ל את הצעת התקנות שיותקנו מכוח החוק, ימשיך משרד הביטחון לפעול בשיתוף פעולה, תיאום הדדי ושקיפות כקבוע בסיכומי הדברים מיום 16.6.2011 ו-19.11.2009, וכפי שבאו לידי ביטוי בהוראת אגף השיקום 10.00 ופסיקות בתי המשפט.

18. ארגון נכי צה"ל ישתף פעולה לקידום מהיר של תזכיר החוק בדיונים בכנסת בנוסח שמוגש לאישור הממשלה – נספח א' למסמך זה.

19. למניעת ספק מובהר, כי אין בשיתוף פעולה זה של ארגון נכי צה"ל לקידום התזכיר או באמור במסמך הבנות זה כדי לגרוע מזכותו של ארגון נכי צה"ל לפעול לקידום זכויות נכי צה"ל, למעט בהסדרים שסוכמו במפורש בתזכיר, בכל עת ובכל דרך שימצא לנכון, לרבות על ידי קידום תיקוני חקיקה ביחס לזכויות נכי צה"ל. בכל הנוגע להסדרים שנקבעו במפורש בתזכיר - שומר הארגון על מלוא זכויותיו לפעול לקידום ושיפורם החל ממועד אישור התזכיר בכנסת וכניסתו לתוקף. יודגש, כי ארגון נכי צה"ל שומר לעצמו כל טענה או זכות בכל הקשור לכלל זכויות נכי צה"ל, בכפוף לאמור לעיל, ולא תשמע כל טענה בדבר השתק, מניעות או כל טענה משפטית דומה בעניין. בנוסף, אין באמור בסעיף 16 לעיל כדי לגרוע מזכויותיו של הארגון לפי סעיף זה.

20. הצדדים מסכימים כי לארגון שמורה כל זכות ואו טענה שעמדה ערב חתימת מסמך זה, ובכפוף לאמור בסעיף 19 לעיל.

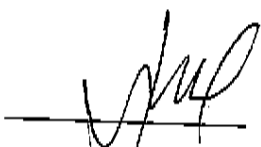
21. עוד מובהר במפורש, כי אין באמור בהסכם זה כדי לגרוע או לפגוע או לעכב המשך עבודה שוטפת בין משרד הביטחון לארגון נכי צה"ל ואין בהסכם זה כדי לגרוע מהתחייבויות הצדדים בהסכמים קודמים.

הצדדים מסכימים על נוסח זה ובאו על התנאים ביום 27.9.16

יו"ר ארגון נכי צה"ל

אלוף (מיל') אחי אדם
מנכ"ל משהב"ט
מנכ"ל משרד הביטחון

יו"ר הוועידה והוועד הארצי של ארגון נכי צה"ל